

[Indenrigsministeren.]

saadant Lovforslag selvfølgelig er et Utal af Problemer, som kan ses ud fra forskellige Synspunkter, og hvor det kan være tvivlsomt, om man skal gaa den ene Vej eller den anden. Jeg kan derfor sige, at vedrørende Forslagenes Enkeltheder er jeg villig til at forhandle og villig til paa ethvert Punkt at medvirke til, at denne Lovgivning ikke bliver en ensidig Lovgivning givet alene til Beskyttelse af den ene Part.

Einer-Jensen: Det ærede Medlem Hr. Elgaard sagde, at den foreliggende Kommissionsbetænkning aabenbart ikke delte Sol og Vind lige. Forslaget var unyttigt, sagde det ærede Medlem, det vilde skabe mange Konflikter, hvor der ingen Konflikter er nu. Ja, jeg ved ikke, hvorpaa det ærede Medlem bygger dette, at der ingen Konflikter er nu, thi det er der daglig paa Grund af Opsigelser og Krav om Lejeforhøjelse. Det nuværende Retsforhold mellem Lejer og Ejer bygger kun paa Lejekontrakter, og med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere lidt af, hvad det konservative Medlemsblad her i København siger om dette Spørgsmaal. Der staar følgende:

„Retsforholdet imellem Lejer og Ejer er saa vidt mig bekendt ene og alene nedlagt i Lejekontrakten. Denne Kontrakt er efterhaanden en Standardkontrakt, hvis trykte og ensidige Tekst absolut ikke maa ændres af den lejende.“

Saa staar der videre:

„Denne Standardkontrakt fastsætter bogstavelig talt fra først til sidst en Række Pligter for Lejeren og kun den ene Rettighed, at Lejeren maa rykke ind i de lejede Lokaler.“

Det er det Retsforhold, der nu bestaar mellem Ejer og Lejer, og naar saa dertil kommer, at Lejeren jo ikke frit kan vælge, de butikshandlende af Hensyn til deres Erhverv og den lejende, navnlig for de mindre Lejligheders Vedkommende, fordi der ikke er Lejligheder til Raadighed, saa tror jeg, man kan sige, at det, der gælder for Lejerne i Øjeblikket, er at holde Kæft, Trit og Retning, ellers opsiges de ganske simpelt.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller citerede Udtalelser af Lederen af Statistisk Kontor i København, derunder bl. a. at Bolighungeren ikke er umættelig, og det er rigtigt, men det er lige saa rigtigt, at med Hensyn til mindre Lejligheder er der endnu i høj Grad Trang til Stede. Jeg kan nævne, at paa Frederiksberg har vi saa sent som i 1935 maattet tage en gammel Skole i Brug

til Indkvartering af husvilde, og der er adskillige Familier, der bor to og to sammen i een Lejlighed. Jo, der er i høj Grad Trang for mindre Lejligheder. Derfor er Lejerne i høj Grad underkastet Vilkaarlighed fra Ejernes Side. Eksemplet, jeg nævnte om Lejestigning fra Nævnenes Ophør og til nu paa 50 pCt., synes mig ogsaa at være Bevis for, at Lejerne fuldkommen er underkastet Ejernes Vilkaarlighed.

Jeg beklager, at hverken Venstre eller de Konservative har kunnet tiltræde de foreliggende Forslag, men jeg haaber, at det ved Udvalgsforhandlingerne skal lykkes at naa til Enighed, og jeg henstiller til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, hvis han ikke har læst Medlemsbladet for Det konservative Parti i København, det Nummer, hvor Skibsmægler Sass skriver om Forholdet mellem Ejer og Lejer, da at gennemlæse denne Artikel, som i høj Grad er Udtryk for de Vilkaar, Lejerne er underkastet i København.

Elgaard: Det vilde jo være rimeligt, at en Række af de Spørgsmaal, der rejser sig angaaende Forslagets forskellige Paragraffer, behandles nærmere i Udvalget, men jeg vil alligevel gerne gøre nogle faa Bemærkninger, bl. a. til den højtærede Indenrigsminister. Den højtærede Indenrigsminister vendte sig mod mig og udtalte, at de Tragedier, der foregaar for Tiden herinde i Hovedstaden vedrørende Lejeforhold, skænkede jeg ikke en Tanke og havde jeg ikke noget Begreb om. Det sidste kan jo være rigtigt nok, eftersom jeg ikke har været Lejer i København, men jeg har da været Lejer i 24 Aar, i Odense, Holbæk og Randers, og det er da jo ikke saadan rene Flækker med Hensyn til Spørgsmaalet om Lejligheder, og alle disse Hajer, der skal være inden for Grundejernes Kreds, har jeg aldrig truffet paa. Jeg har aldrig som Lejer været i den Situation, at jeg kunde føle mig fristet til at anmode Indenrigsministeren om at bistaa mig, for at jeg kunde faa rimelige Vilkaar. (*Indenrigsministeren* [Dahlgaard]: Det er jo ikke Dem, det drejer sig om). Nej, det er det ikke, men der er altsaa andre Opfattelser vedrørende dette Spørgsmaal end den højtærede Ministers. Naar den højtærede Minister siger, at det er ikke de mange gode Grundejere, Loven er rettet imod, men det er Hajerne, saa siger jeg til den højtærede Indenrigsminister: Se saa at faa et Samarbejde i Gang med Hensyn til, hvilke Regler der fremtidig skal gælde mellem de gode Grundejere og Lejernes Repræsentanter. En saadan Forberedelse